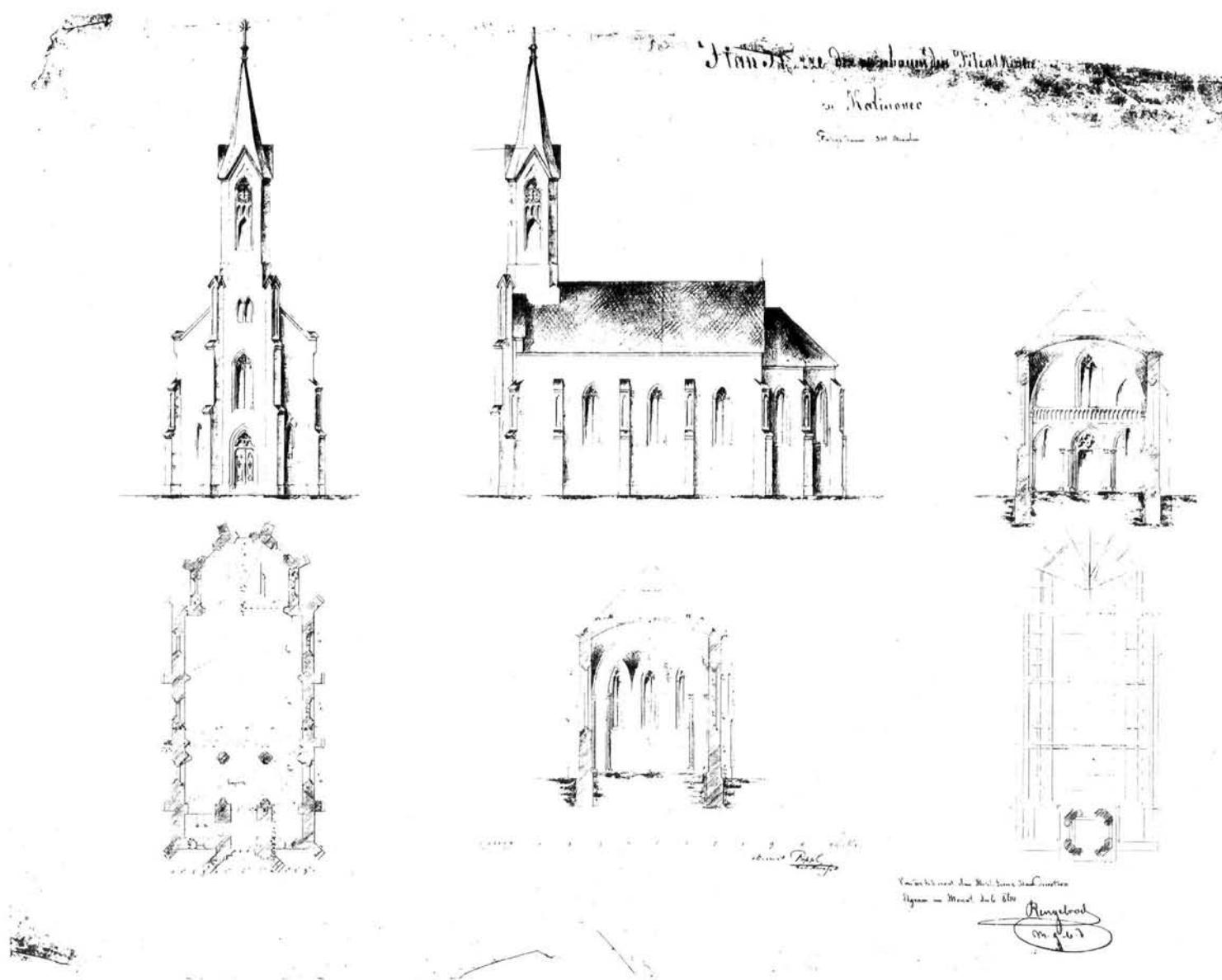

Grada

Kalinovac. Načrt za izgradnju filijalne rimokatoličke crkve (durdevačka pukovnija), 1864. Crtao Poppel, a odobrio Rengenbrod. Mjerilo u bečkim klapfrima 11.
Kalinovac. Drawing for a filial church (Durdevac), 1864. Prepared by Poppel, approved by Rengenbrod.

Liljana Nikolajević

Institut za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu,
Odjel za povijest umjetnosti
vanjski suradnik

Kritičko objavljivanje grade
tekst predan 16. 7. 1987.

Nacrti sakralnih objekata u Vojnoj krajini*

Zahvaljujući skupljenoj zbirci gradevinskih nacrta u zagrebačkoj Dijecezanskom muzeju i njegovu prvom ravnatelju kanoniku Kamilu Dočkalu, koji je objavio sadržaj zbirke,¹ imamo uvid u zbirku nacrta koje su izradivali i odobravali vojni inženjeri za sakralne objekte izgradene na području Vojne krajine. Izrada nacrta i izgradnja objekata u razdoblju od 1812. do 1866. godine obuhvaća područja petrovaradinske pukovnije, varaždinsko-križevačke, varaždinsko-krajiške, otočanske, prve banske, durđevačke, ogulinske, ličke i križevačke pukovnije.

Ti skromni objekti najmanje su međutim zanimljivi u kulturnom smislu. Na prilično bijeloj povijesno-umjetničkoj karti našeg devetnaestog stoljeća oni pokazuju kontinuitet sudsbine stilova, predstavljaju civilizacijske predloške i očituju zbirnu misao u pejzažu. Pretežno su to gradevine na kojima su se stilovi »pojednostavnili« i ohladili do pretvaranja u funkcionalne kodove (odredena nakupina i raspored – tada pretežno baroknih – elemenata znači npr. crkvu). Mirnoća i male proporcije tih provincijskih crkvića ponekad u sebi nose narav bidermajera. Između sedamnaest ovdje publiciranih objekata posebno valja izdvajati crkvu u Kalinovcu. Datinara 1864. godine, ona je zanimljiv primjer rane neogotike (također primjer funkcionalne kodifikacije stila) koji neće trebati preskakati u povijesti našeg historicizma.

Ova važna zbirka vrijedan je doprinos proučavanju prošlosti naše kulturne baštine iz vremena Vojne krajine.

Bilješke

* Zahvaljujem zagrebačkoj Nadbiskupiji na posudbi nacrta i Odjelu za povijest umjetnosti Instituta za povijesne znanosti u Zagrebu, koji je finansirao snimanje nacrta.

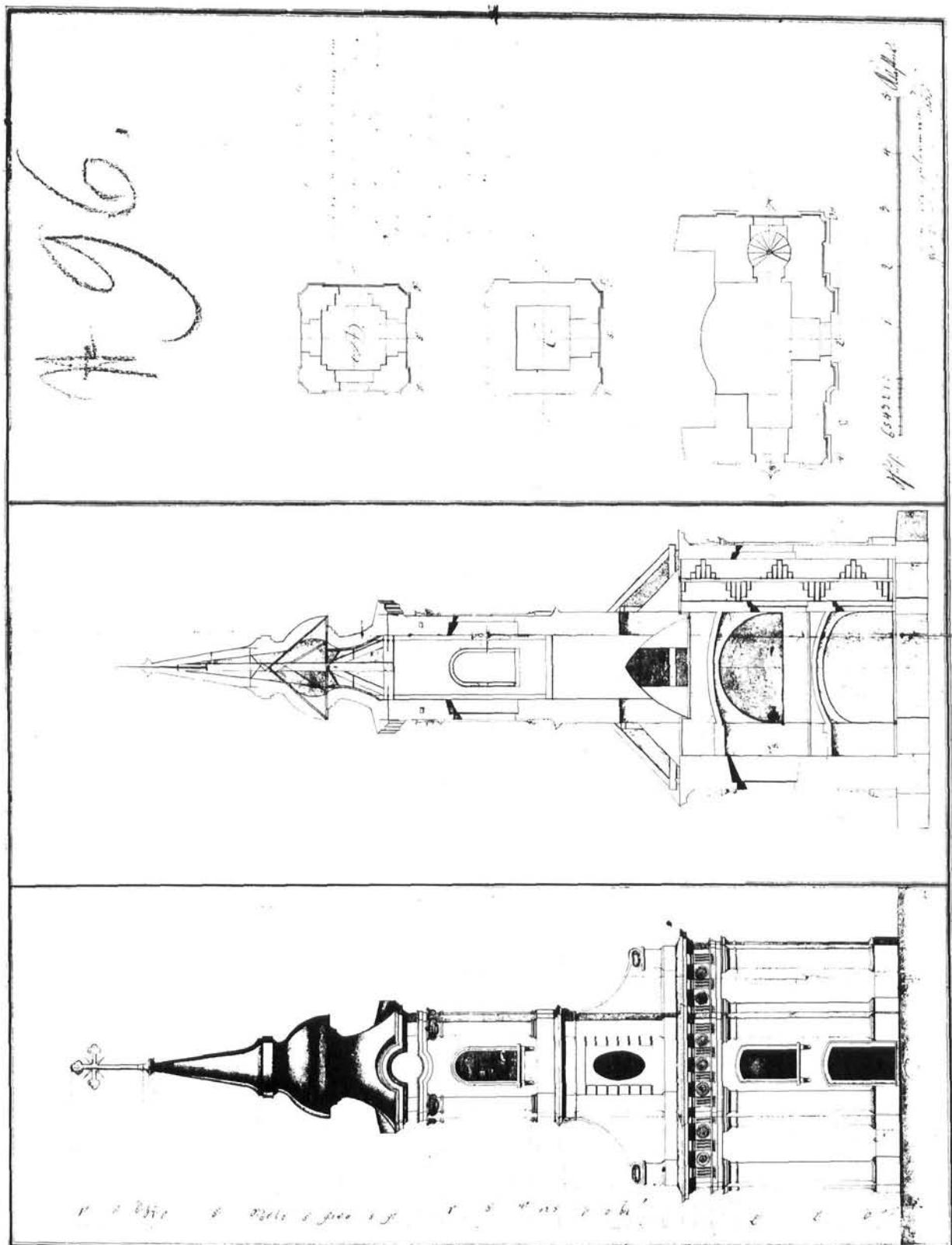
¹ Kamilo DOČKAL, *Zbirka gradevinskih nacrta u zagrebačkom Dijecezanskom muzeju*, Vijesti muzealaca i konzervatora Hrvatske, V, 1956, br. 1.

Summary

Ljiljana Nikolajević Plans and Drawings of Sacral Buildings in Vojna Krajina

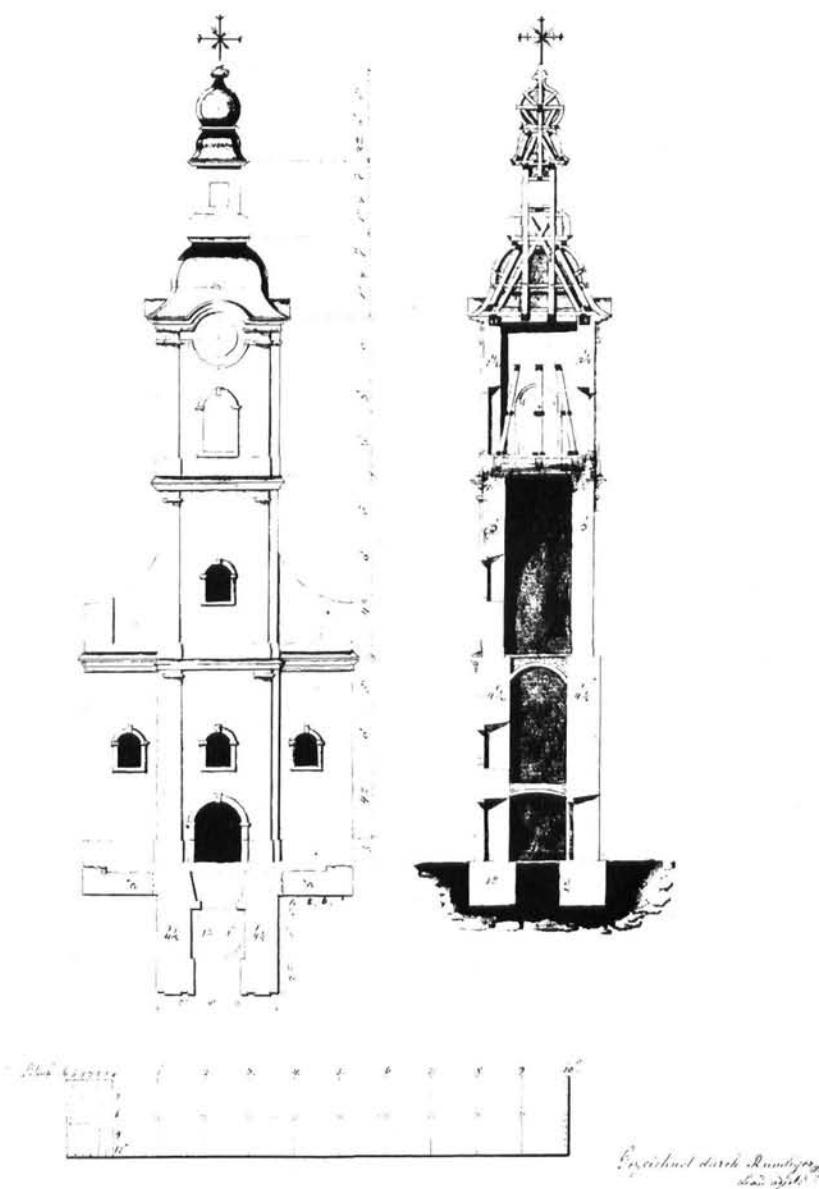
Owing to the collection of plans and drawings in the Zagreb Diocese Museum and his first principal Canon Kamilo Dočkal, who published its contents, we now have an insight into plans and drawings elaborated and approved by military engineers responsible for the sacral buildings construction on the territory of Vojna Krajina. Execution of these plans and buildings constructed in the period from 1812–1866. encompasses the territory of the following Regiments: Petrovaradin, Varaždin – Križevci, Otočac, Prva Banska, Durđevac, Ogulin, Lika and Križevci.

The collection is an important contribution to the studies of the cultural heritage from the Vojna Krajina period.

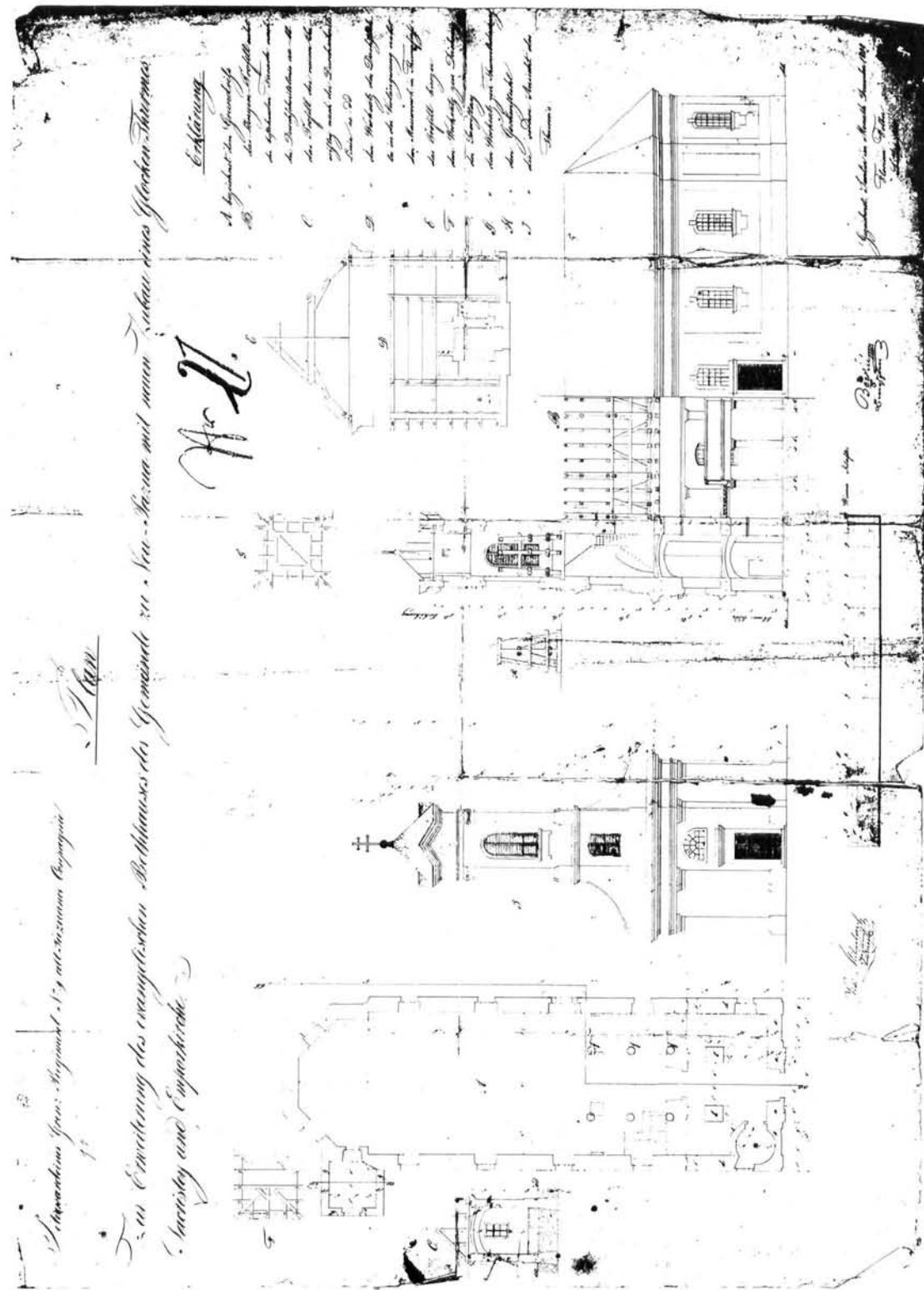

Kupinova. Načrt za izgradnju zvонika (petrovaradinska pukovnija), 1812.
Mjerilo u bečkim klatirima 5.
Kupinova. Bellfy drawing (Petrovaradin), 1812

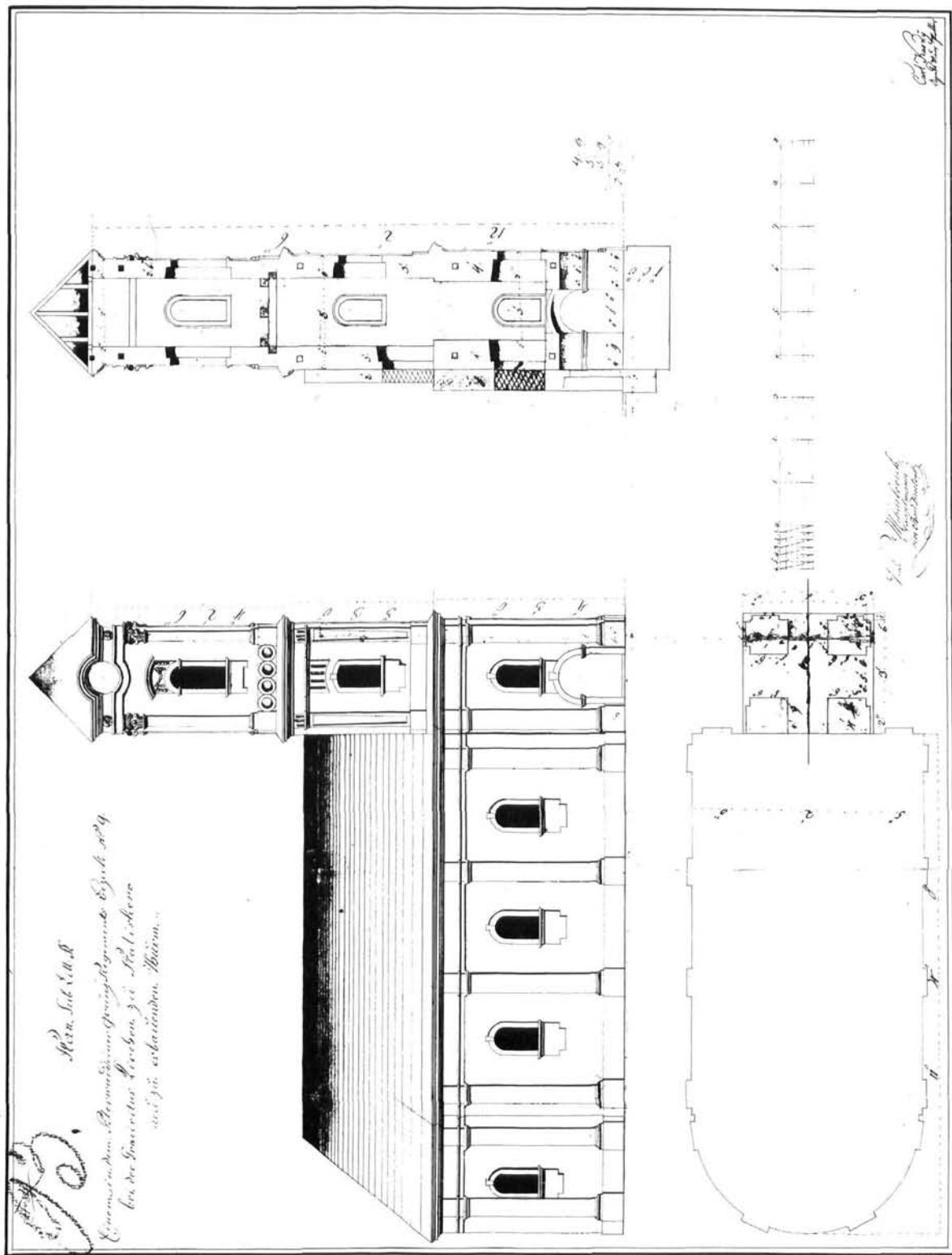
5) *Plan*
*Ansicht zu erbauenden Thurm an der Katholischen Pfankirche
 zu Rovišće im Ldt. Varasdiner franz. Regiment.*

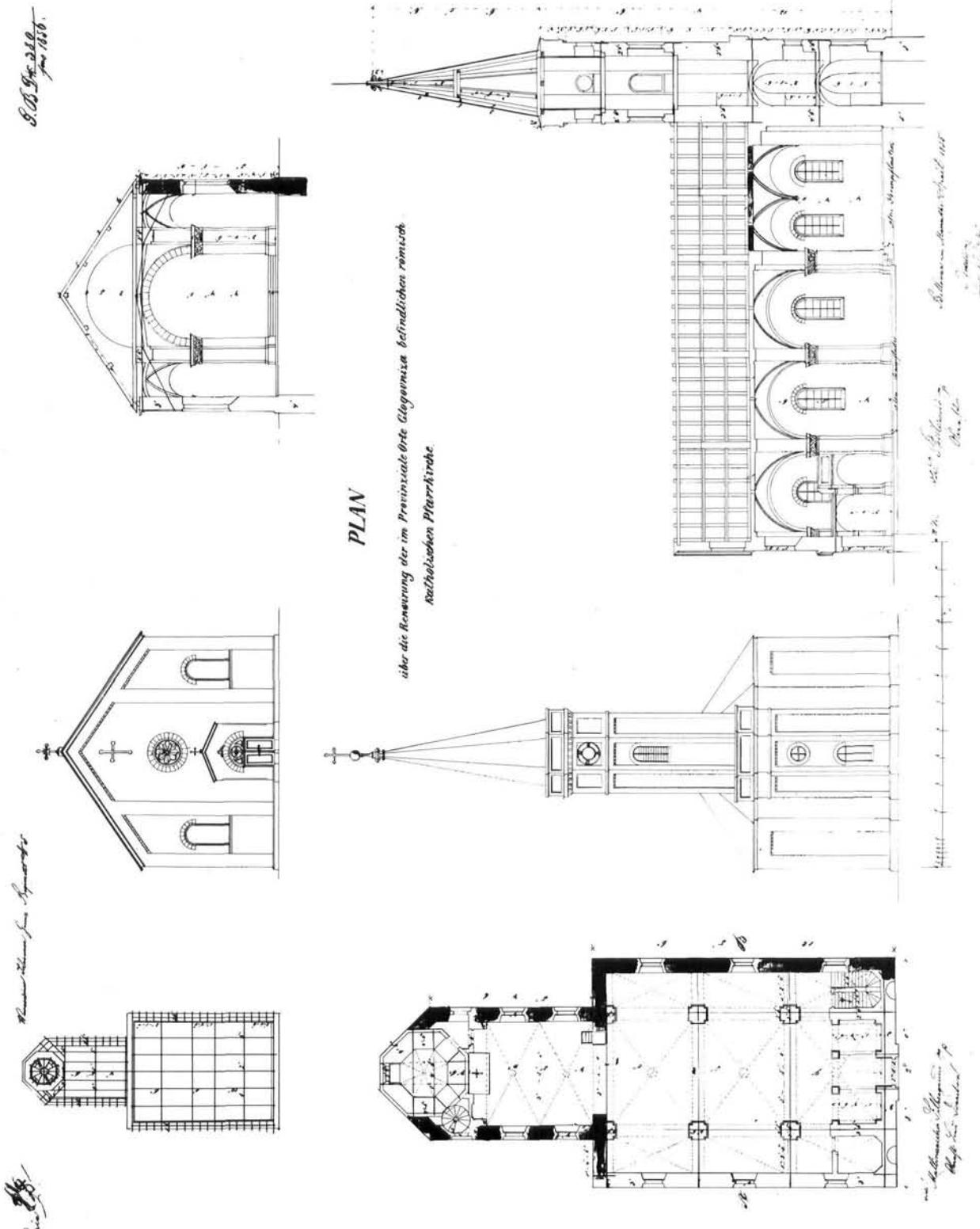
Rovišće. Nacrt za izgradnju zvonika rimokatoličke župne crkve (varaždinsko-križevačka pukovnija), 1826. Crtao građevni pristav Rumliger.
 Mjerilo u bećkim klaptrima 10.
 Rovišće. Belfry drawing, parish church (Varaždin-Križevci), 1826, drawn by Rumliger.

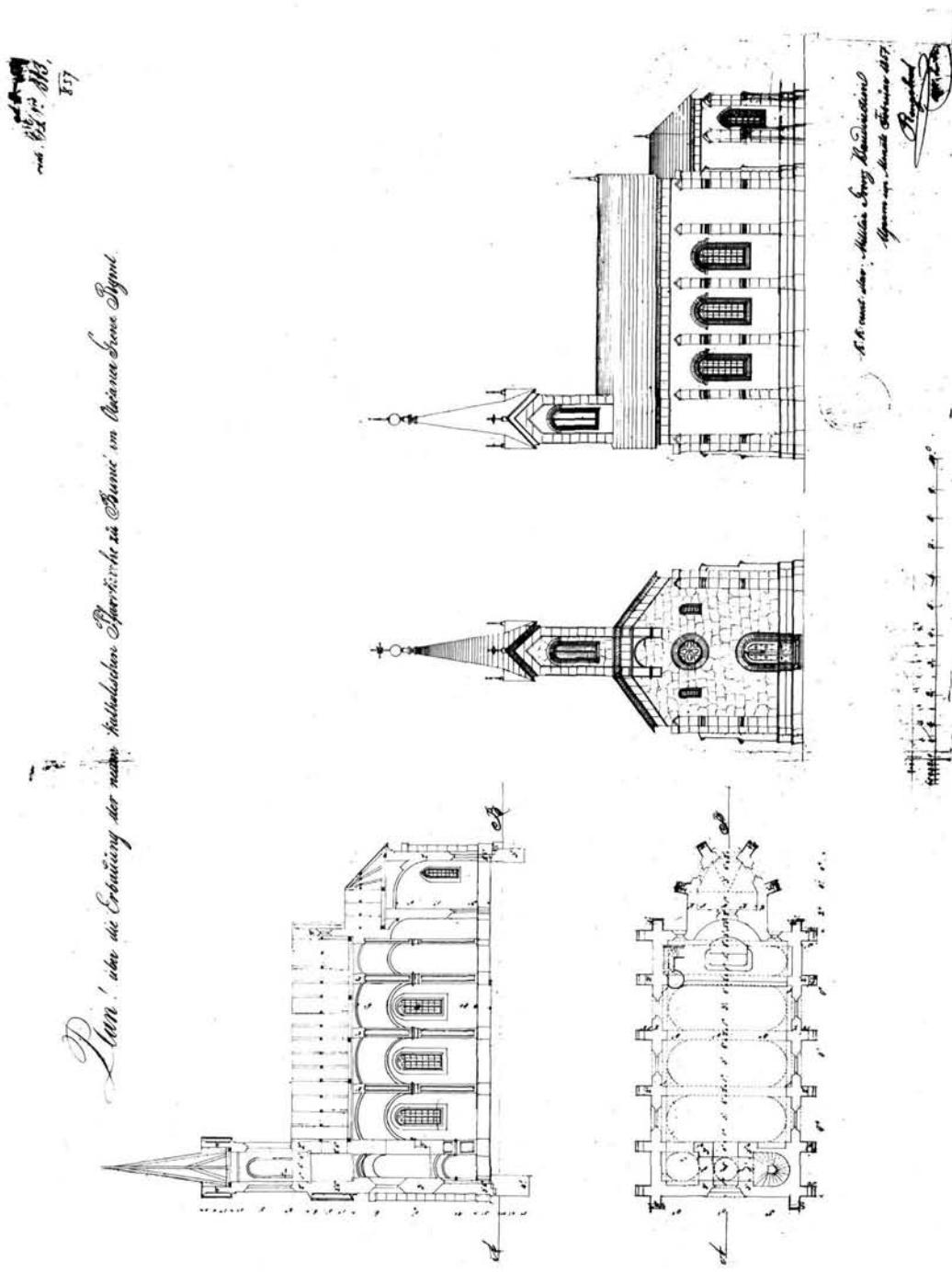
Nova Pazova. Nacrt za proširenje evanđeličke crkve i za nadogradnju zvonika (varaždinsko-krajska pukovnija), 1838. Crtao Florian Felber, a odobrio gradevni ravnatelj poputovnik Mihailovich. Mjerilo u beckim klatrima 10.
Nova Pazova. A drawing for extension of the evangelical church and its belfry (Varaždin-Kraina), 1838, prepared by Florian Felber, approved by civil superintendent Colonel Mihailovich.

Platišovo. Nacrt za izgradnju novog zvonika pravoslavne crkve (petrovadinska pukovnija), 1845. Crtao Carl Kasny, a odobrio gradjevni ravnatelji potpukovnik Mihailovich.
Mjerilo u bečkim kaftrima 9.
Platišovo. Drawing for a new belfry of the orthodox church (Petrovaradin), 1845, prepared by Carl Kasny, approved by Colonel Mihailovich.

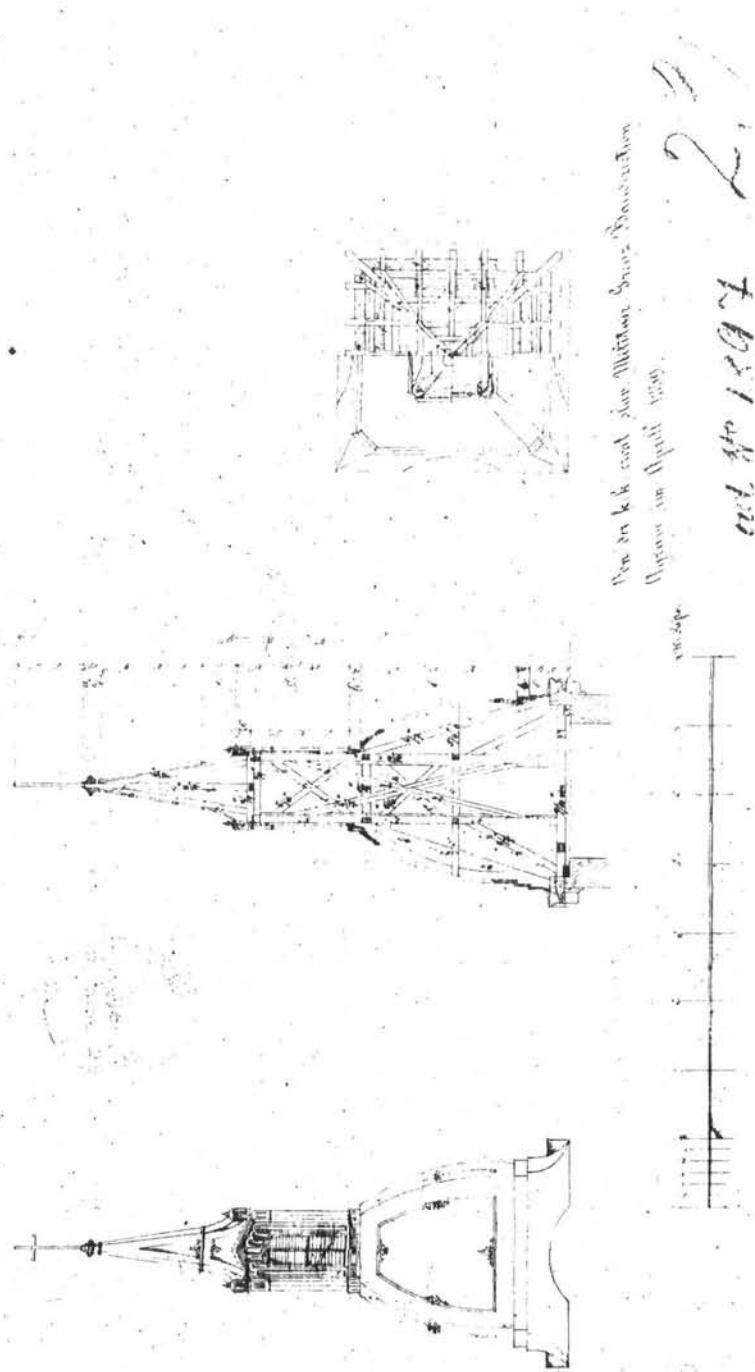
Glogovica. Načrt za obnovu župne crkve, 1855. Odobren od gradjevog ravnatelja pukovnika Malinari-Silbergunda i pukovnika Filipovića. Mjerilo u bečkim kaftrima 11.
Glogovica. Drawing for reconstruction of the parish church, 1855, approved by civil superintendent Colonel Malinari-Silbergund and Filipović.

Bunić. Nacrt za izgradnju nove župne crkve (otočanska pukovnija), 1857. Odobrio građevni ravnatelj pukovnik Rengenbrod.
Mjerilo u bečkim klatrima 10.
Bunić. Drawing for construction of a new parish church (Otočac), 1857, approved by civil superintendent Colonel Rengenbrod.

18

Wen herstellende Thunfischer an der W. W. Kirche im Petrinia.

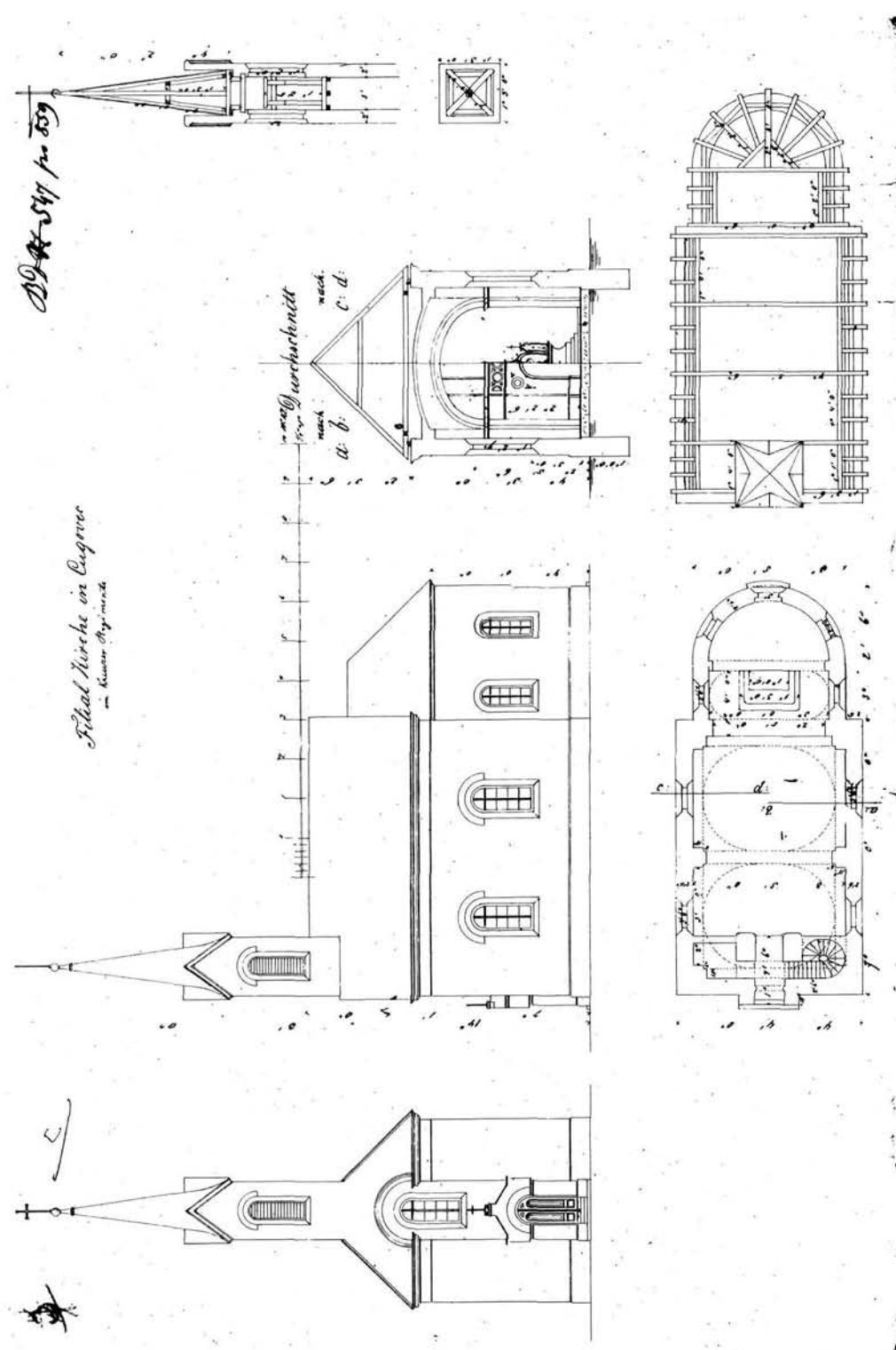

Von den k. k. mal. J. von Klein, Kroatien
Mjeno u bećkim klatrima 7.
Petrinji.

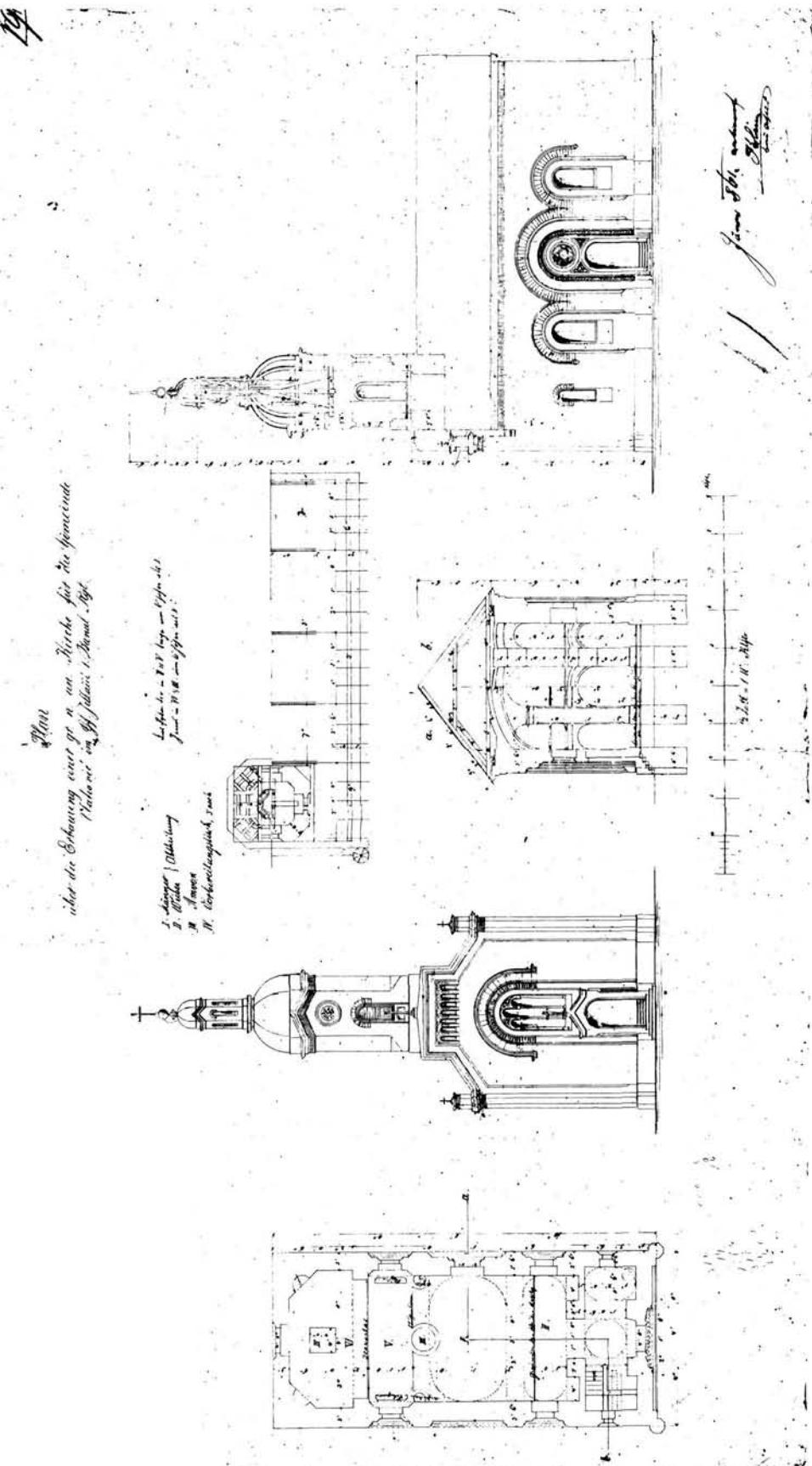
entw. 1894

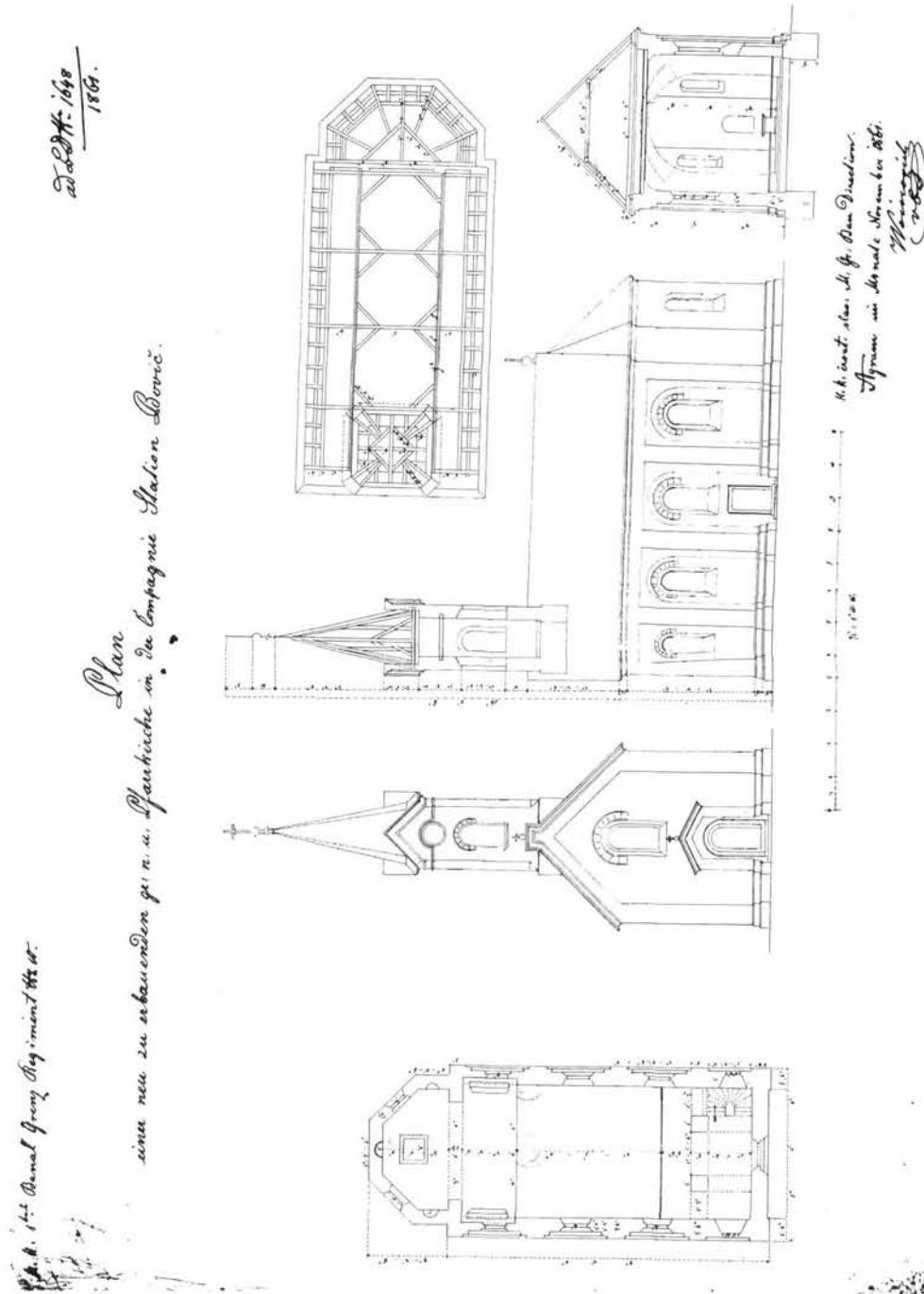
Petrinja. Nacrt za kapu zvonika pravoslavne crkve, 1859. Crtao Klein, a odobrilo c. kr. krajško gradivo ravnateljsvo u Zagrebu.
Mjenio u bećkim klatrima 7.
Petrinji. Drawing for the belfry cap of an orthodox church, 1859, prepared by Klein, approved by Kraina Directorate in Zagreb.
Petrinji.

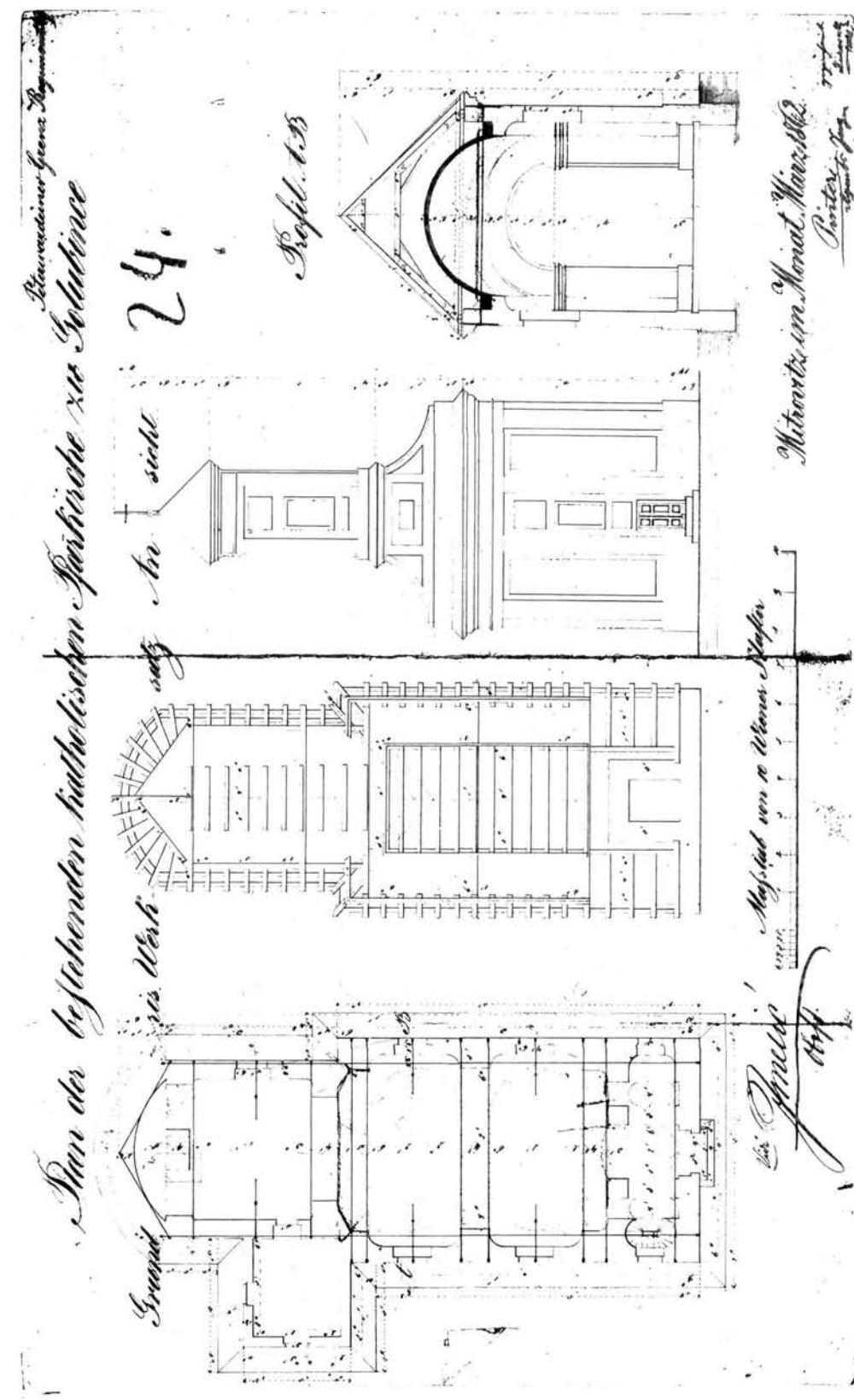
Cugovec. Nacrt za izgradnju filijalne crkve (krizevačka pukovnija), 1859.
Mijerilo u bečkim klatrima 10
Cugovec. Drawing for a filial church (Križevci), 1859.

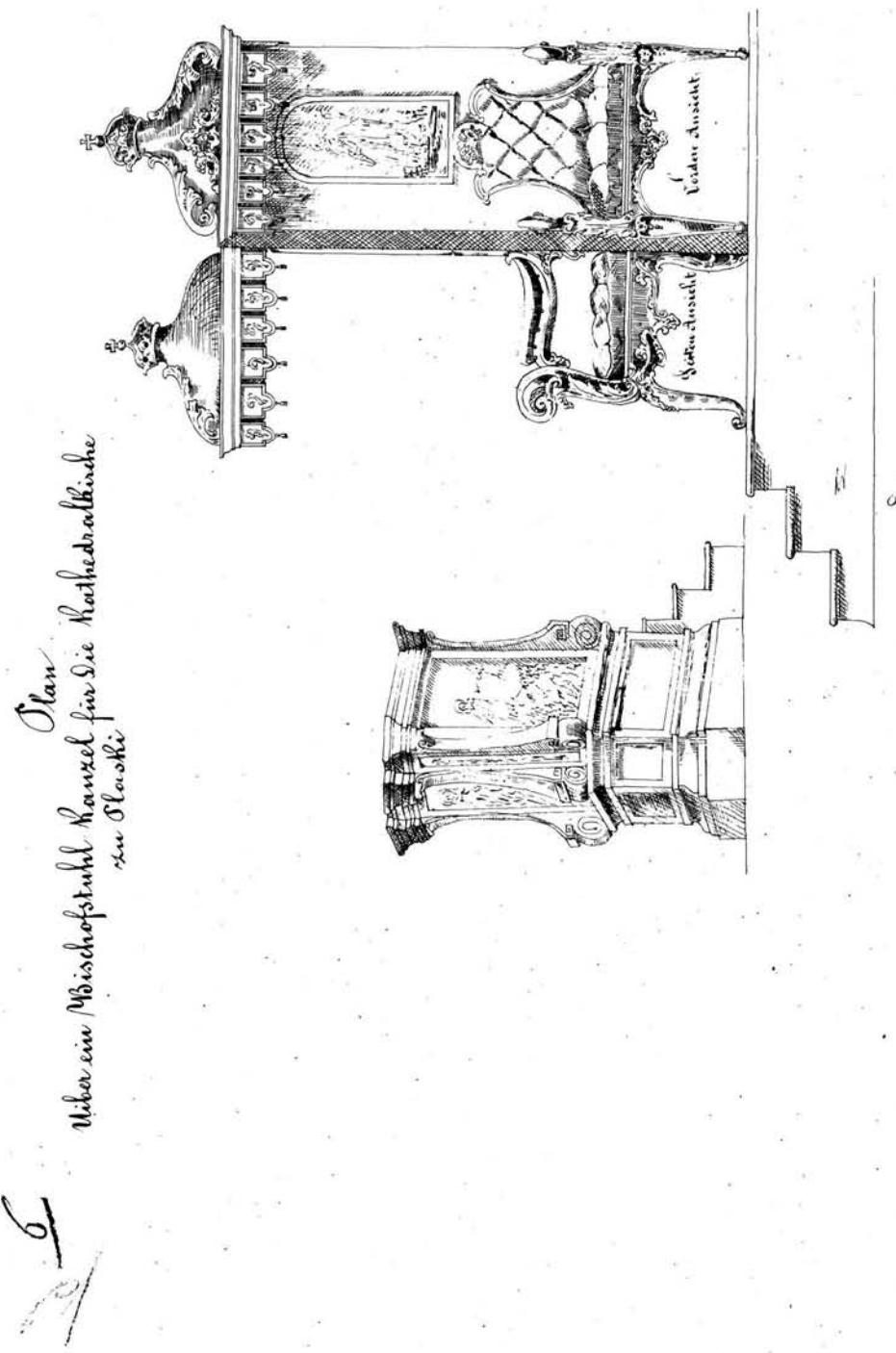
Vlahović. Nacrt za pravoslavnu crkvu (prva banska pukovnija), 1861. Crtao Klein.
Mjernilo u bečkim klatrima 9.
Vlahović. Drawing for an orthodox church (Prva Banska), 1861, prepared by Klein.

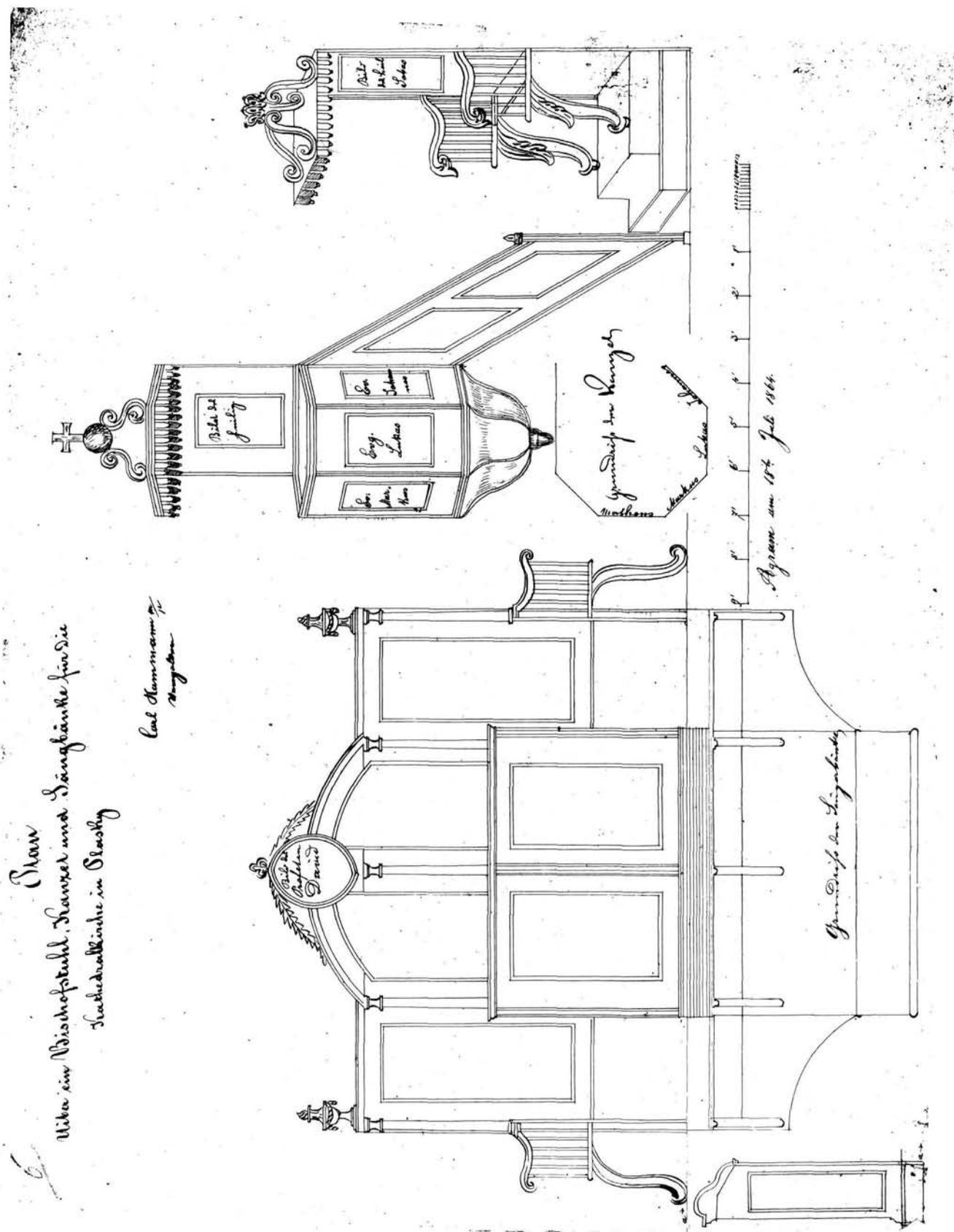
Bović. Nacrți za izgradnju nove pravoslavne crkve (prva banska pukovnija). 1861. Odobrio gradecni ravnatelj pukovnik Woinovich.
Mjerilo u beckim kaftrima 11.
Bović. Drawing for construction of a new orthodox church (Prva Bamska), 1861, approved by civil superintendent Colonel Woinovich.
Bović. Drawing for construction of a new orthodox church (Prva Bamska), 1861, approved by civil superintendent Colonel Woinovich.

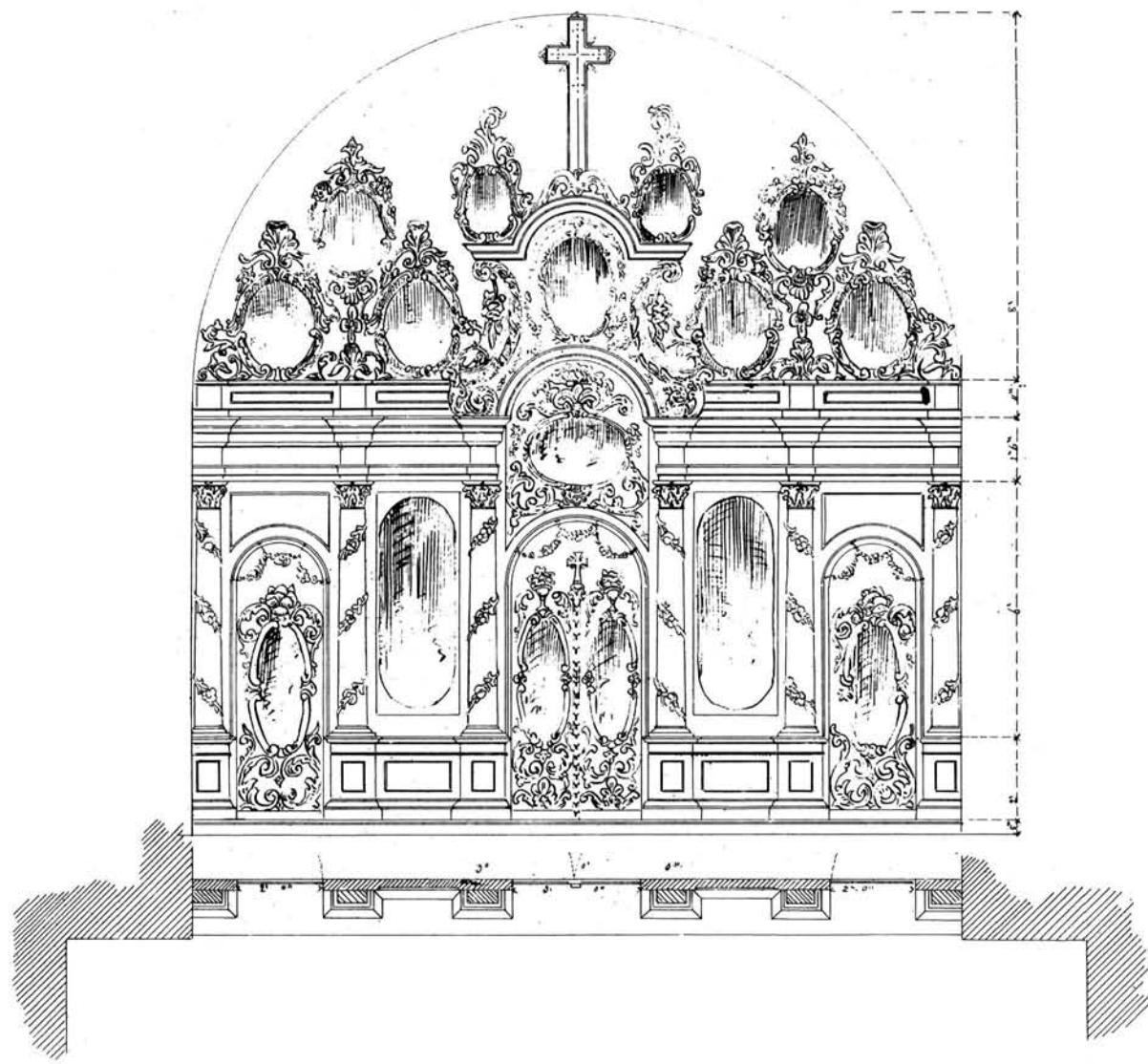

Golubinci. Nacrt za izgradnju nove rimokatoličke župne crkve (petrovadarinska pukovnija), 1862. Crtao Pinter, a odobrio puškovnik Imelić.
Mjerilo u bečkim klapfrima 10.
Golubinci. Drawing for construction of a new parish church (Petrovaradin), 1862, prepared by Pinter, approved by Colonel Imelić.

Plaški: Pet nacrti za inventar katedrale (ogulinska pukovnija), 1866. Crtao Juraj Mager.
Dva nacrti inventara u mjerilu bečkih klatri 3,6 i 9.
Plaški: Five drawings for inventory of the Cathedral (Ogulin), 1866, prepared by Juraj Mager.

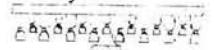

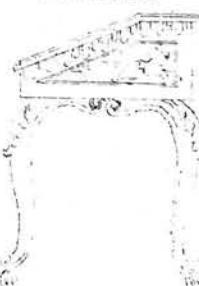
41
ad nr. 694.

Rupolo und Kreuz

Pelopen

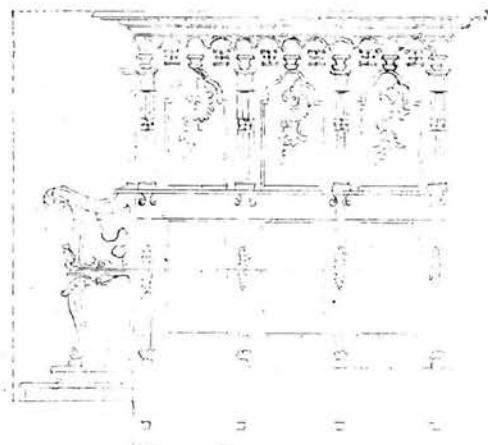

Thronostas

Möbel für Pelopen und Thronostas

Männerstühle

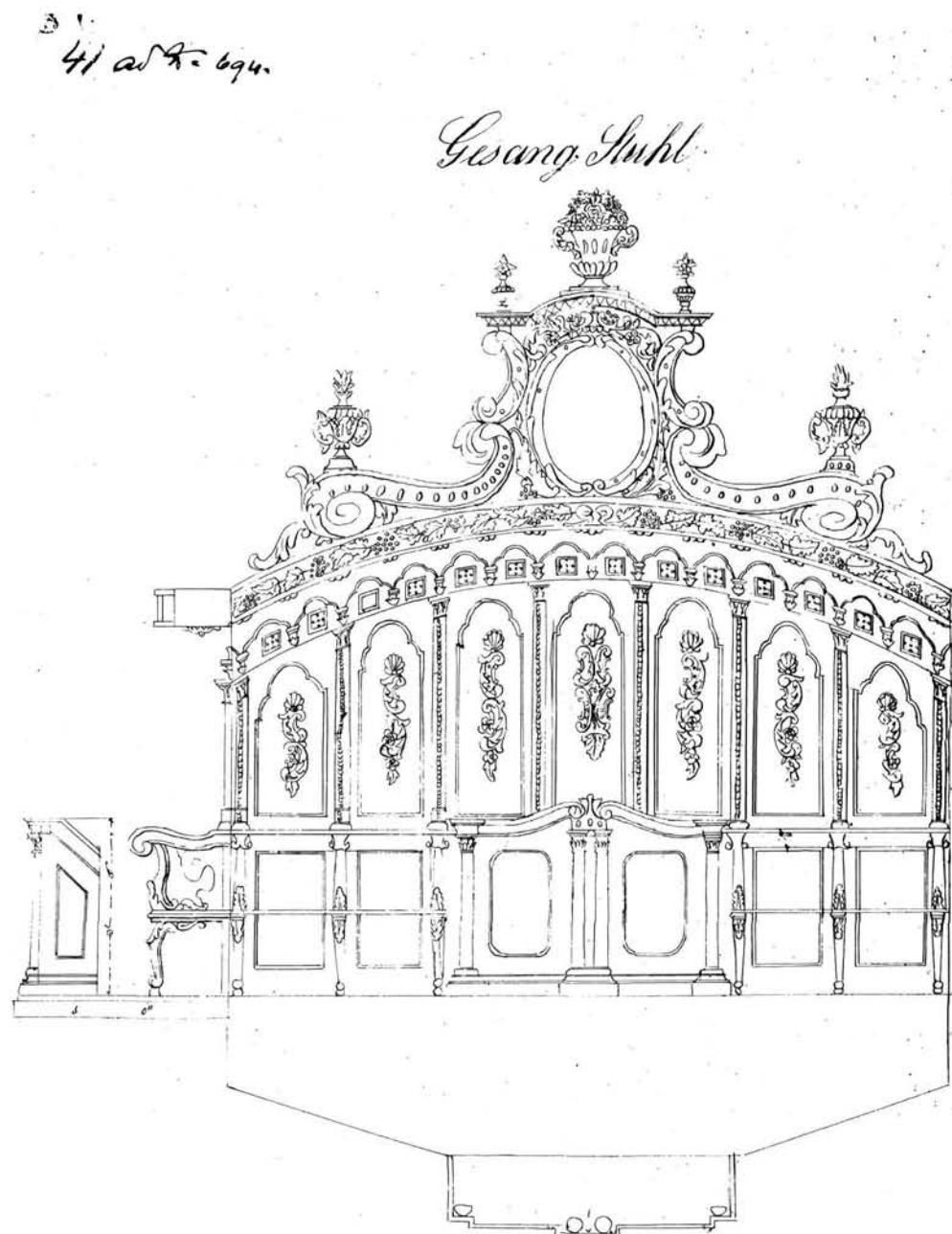
Möbel für Männerstühle

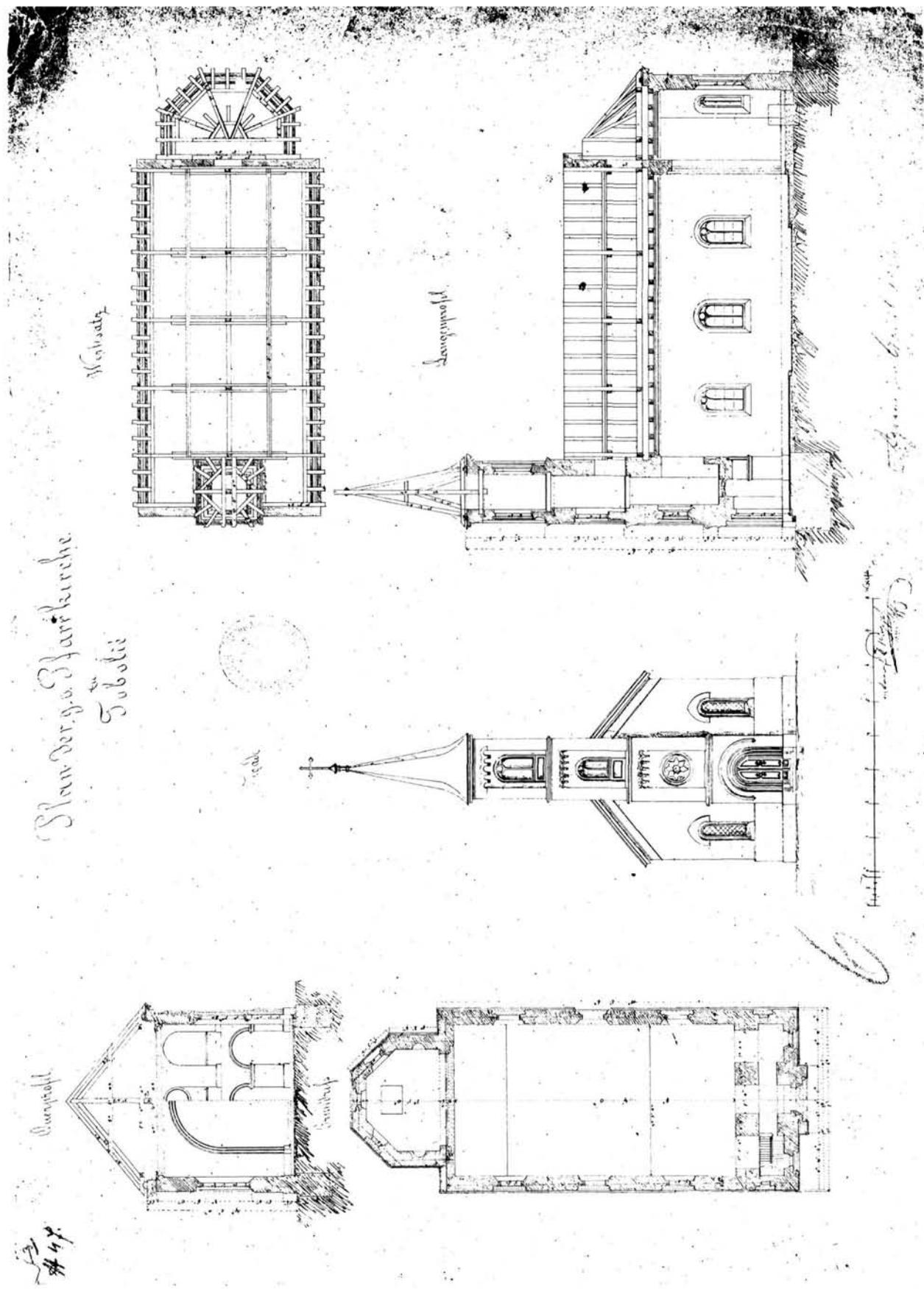

Kirchenwarter, Kästen

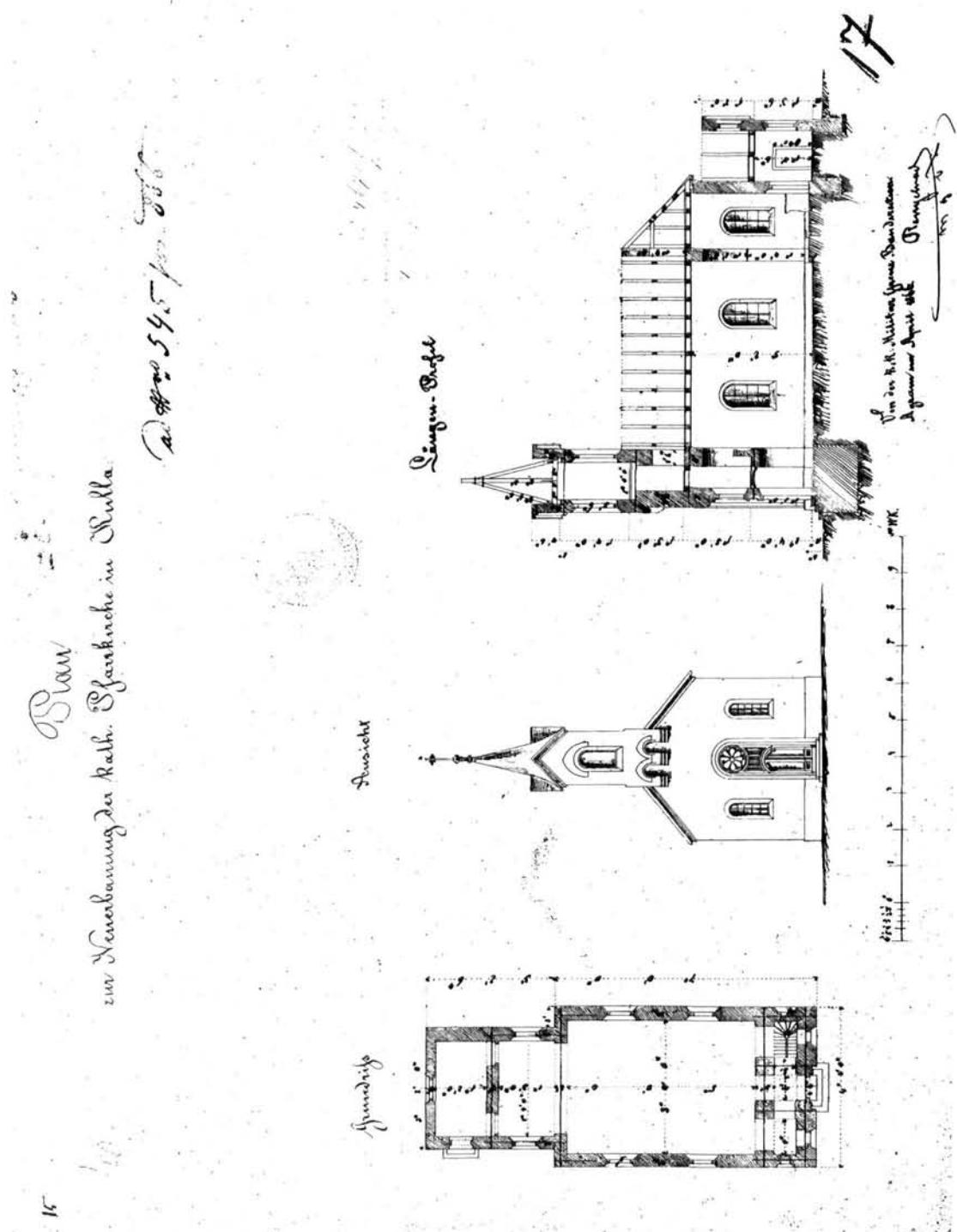

Kästen die das Kirchenwarte Kästen für Börsen und Kästen

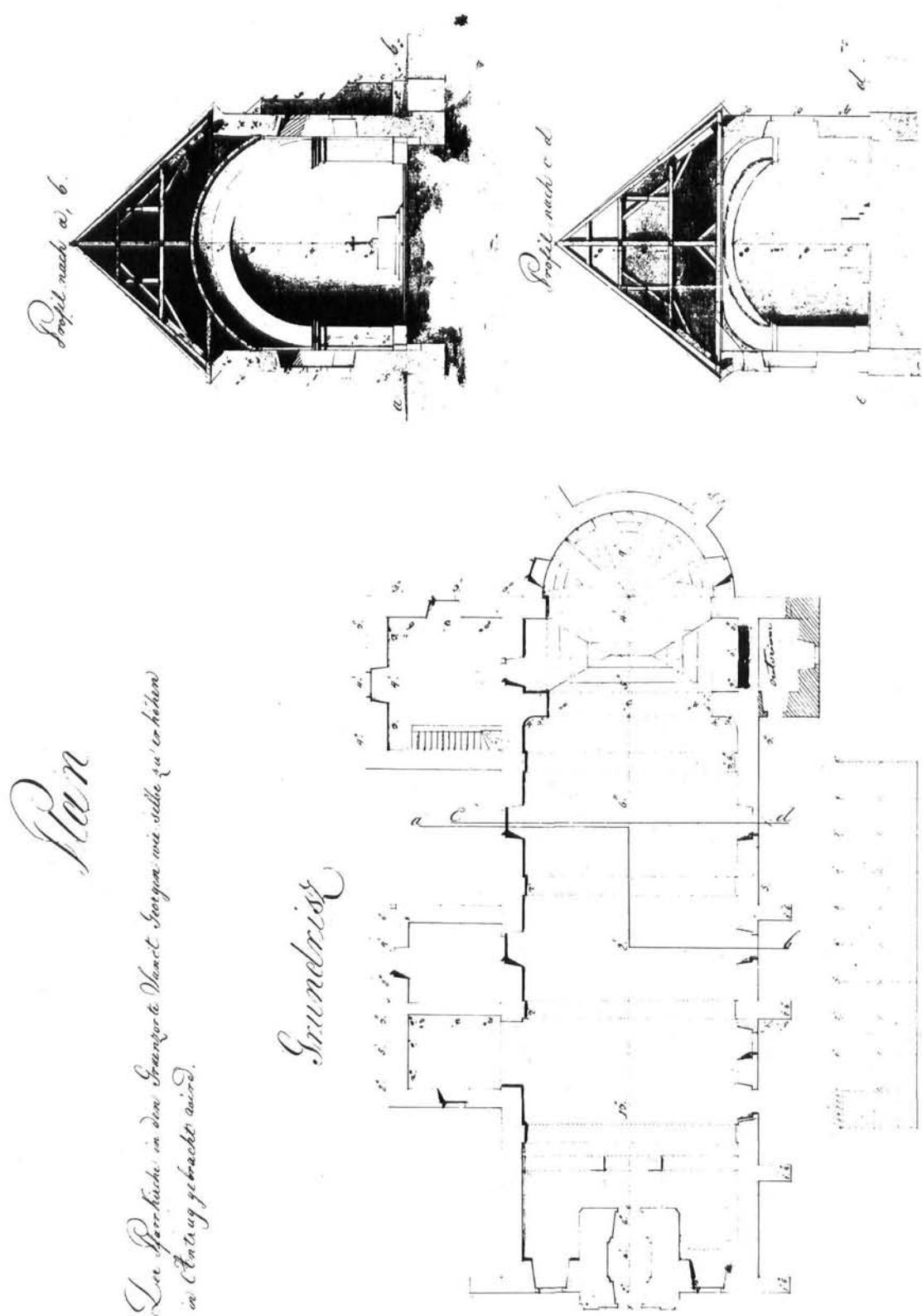

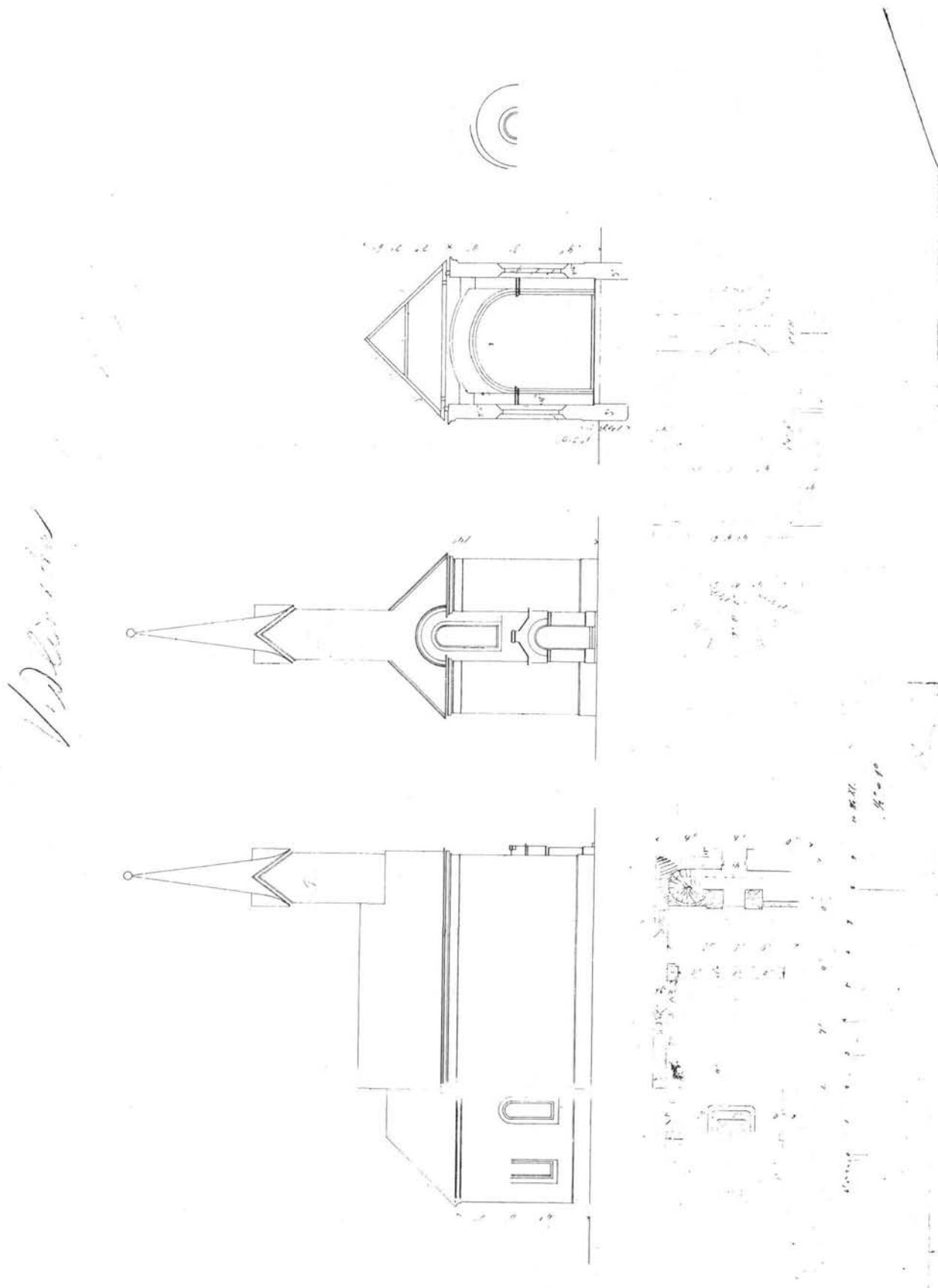
Tobolić. Načrt za izgradnju nove pravoslavne crkve (ogulinska pukovnija), 1866. Odobrio građevni ravnatelj pukovnik Poppel.
Mjerilo u bečkim kafetrima 8.
Tobolić. Drawing for a new orthodox church (Ogulin), 1866, approved by civil superintendent Colonel Popell.

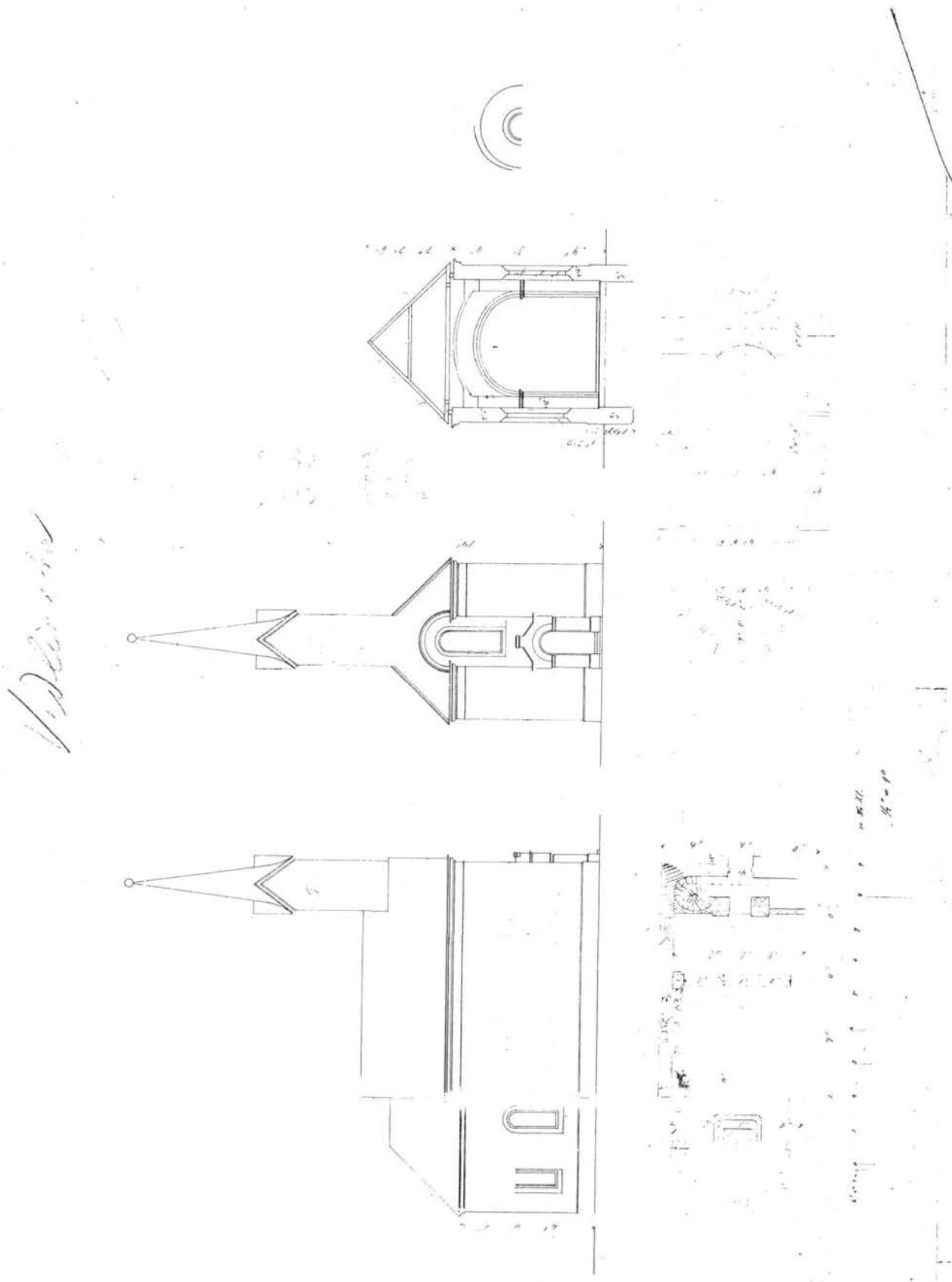
Kula. Nacrt za izgradnju nove rimokatoličke župne crkve (lička pukovnija), 1866. Odobrio građevni ravnatelj pukovnik Rengenbrod.
Mijenlo u beckim klatrima 10.
Kula. Drawing for a new parish church (Likai), 1866, approved by Rengenbrod.

Durdevac (Sanct Georgen). Nacrt za izgradnju rimokatoličke župne crkve (durdevacka pukovnija), bez naznake godine i autora.
Mjelio u bećkim klatrima 9.
Durdevac (Sanct Georgen). Drawing for a parish church, year and author unknown.

Vriliška. Nacrt za izgradnju nove rimokatoličke župne crkve (krizevačka pukovnija). Crtao Magdić. Bez naznake godine.
Mjerilo u bečkim klatrima 10.
Vrilišta. Drawing for a parish church (Krizevci), prepared by Magdić, year not indicated.

Vrilištska. Nacrt za izgradnju nove rimokatoličke župne crkve (krizevačka pukovnija). Crtao Magdić. Bez naznake godine.
Mjerilo u bečkim klatrima 10.
Vrilišta. Drawing for a parish church (Krizevci), prepared by Magdić, year not indicated.